

UN MORMÎNT DIN SECOLUL X DESCOPERIT LA NICULIȚEL

GHEORGHE MĂNUCU ADAMEȘTEANU

Lucrările pentru restaurarea și protejarea bazilicii paleocreștine din secolul al IV-lea, efectuate în anul 1983, au dus la identificarea unui mormînt izolat. (Pl. I).

Pe traseul unui șanț pentru devierea torrentelor de apă, la 0,60 m, a apărut o aglomerare de pietre de dimensiuni mici și mijlocii; la demontarea lor s-a constatat că acestea acoperă un schelet depus într-o casetă, formată din pietre de dimensiuni mijlocii¹. Scheletul era orientat vest-est și avea mâinile depuse pe bazin. În zona bazinului, pe partea dreaptă, era așezat un borcan lucrat dintr-o pastă untoasă de culoare roșu-maro-nie. Buza are un profil mai complicat, alcătuit din trei sănături de mărimi diferite, despărțite de două nervuri bine reliefate. Decorul, lucrat îngrijit, este dispus pe toată suprafața vasului, fiind alcătuit din două motive: benzi de linii în val trasate în partea superioară și linii orizontale dispuse în registrul inferior, pînă aproape de bază. Fundul este drept, fără a avea stampila. (Pl. II).

În încercarea de a asigura o încadrare cronologică puternică, lăsată în considerare inventarul acestuia și tipul de mormînt. Borcanul, prin profilul buzei și decor, își găsește analogii apropiate în așezarea de la Independența² și în necropola de la Castelu³, materiale pe baza căror se poate data în secolul al X-lea, asigurând, în acest mod și încadrarea cronologică a mormîntului.

Mormintele de inhumare în casetă de piatră constituie apariții izolate în peisajul arheologic nord-dobrogean, situație generată, în primul rînd, de sărăcia informațiilor privind necropolele din perioada feudal-timpurie⁴.

Pentru zona de la gurile Dunării putem semnaliza doar descoperirile de la Nalbanat, care, deși au o vechime de două decenii, continuă să rămână singurice, de acest fel, certe în zonă⁵. Din 141 de morminte dezvelite, doar 4 sunt de inhumare și numai unul (M.12) pare să fi fost protejat cu pietre⁶. La aceasta putem adăuga unele descoperiri făcute în ultimii ani în comuna Nufără. În teritoriul intravilan, în punctul „La piatră” — km. 104, s-a inceput în anul 1978 cercetarea unei necropole de inhumare, cu inventar destul de sărac, ce se datează în secolele XI-XII⁷. În cîteva cazuri întîlnim un parapet de piatră dispus de-a lungul trupului sau casetă de piatră. Lipsa elementelor de inventar împiedică o datare mai strînsă în cazul acestor morminte. În anul 1983, într-un alt punct — curtea Dispensarului — a apărut un mormînt de inhumare, orientat V-E, ce suprapunea un zid de incintă datând din secolul al X-lea. Mormîntul adăpostea un adult din care s-a dezvelit craniul și regiunea umerilor, pe o lungime totală de 0,83 m. Scheletul era protejat de o casetă formată din pietre nefasonate de dimensiuni mici și mijlocii.

În afară de raportul stratigrafic deja menționat pentru datarea acestui mormînt ne bazăm și pe un fragment de amforă sferoidală găsit în pămîntul de umplutură, tip care este întîlnit la sfîrșitul secolului X și la începutul celui următor. Amfora reprezintă un termen post quem, perioada cînd s-a efectuat înmormînarea constituind-o secolul al XI-lea.

Descoperiri mult mai numeroase întîlnim în sudul Dobrogei, ele fiind răspândite pe o arie destul de mare. De la început trebuie făcută precizarea că, toate aceste morminte

sunt lipsite de inventar (excepție face descoperirea de la Istră — Capul Viilor), situație ce a dus la o incadrare cronologică mai largă. Un mormânt izolat găsit la Gura Canlici, datat în secolul X—XI, avea caseta construită din blocuri de calcar de mari dimensiuni. Elemente ajutătoare sunt oferite de situația stratigrafică constată: groapa mormântului perforă un nivel de locuire din secolul al X-lea, oferind un argument pentru încadrarea lui la sfîrșitul secolului al X-lea — începutul secolului al XI-lea⁸.

O săpătură de salvare practicată la Ostrov (jud. Constanța) a dus la dezvelirea a patru morminte de inhumare, dintre acestea două fiind protejate cu blocuri de piatră. Autorul nu face precizări cronologice, dar pe baza analogiilor citate, pot fi atribuite veacurilor X—XI⁹.

O altă descoperire s-a făcut în zona dealului Dervent, stațiune cunoscută prin mai multe descoperiri din perioada feudalismului timpuriu¹⁰. Dintre acestea menționăm un mormânt în casetă de piatră ce face parte dintr-o necropolă ce a funcționat în secolul al X-lea¹¹.

Ultima mențiune din Dobrogea se referă la cimitirul biritual de la Istră-Capul Viilor, unde a fost cercetat singurul mormânt cu casetă de piatră ce avea inventar (mormântul 252 cu vas depus la pievoie) și care se poate data în secolul al IX-lea¹².

Extinzând aria cercetărilor la întreaga țară, se observă cu ușurință că tipul acestui de mormânt apare în total întimplător. Cele două descoperiri din Transilvania și Tara Românească aparțin cronologiei unei perioade mai tîrziu (sec. XI—XIII)¹³.

Să poată remarcă cu ușurință, din simpla enumerare a descoperirilor de acest gen, că mormintele protejate cu casetă de piatră apar cu precădere în Dobrogea, în cele mai multe cazuri constituind apariții izolate, fapt ce face dificilă încercarea de a le studia ca parte integrantă a unui cimitir feudal timpuriu. Aceste morminte apar pe tot teritoriul dobrogean, dar cu o concentrare mai mare în sudul provinciei. De bună tradiție romano-bizantină (sec. IV—VI), ele reapar în secolul al IX-lea, hiatusul de trei secole (VII—IX) fiind desigur, urmare a unor ecarte în cercetare.

În lumina cercetărilor actuale putem afirma că acest tip de mormânt se întâlnește cu precădere în secolele X—XI. Sutele de morminte dezvelite la Dinogetia-Garvău¹⁴, Isaccea¹⁵ sau Nufără¹⁶ se constituie în argumente convincătoare care dovedesc că acest tip de construcție funerară nu se mai întâlnește în Dobrogea după secolul al XI-lea.

Numărul mic de morminte din Dobrogea nu permite o disenție mai amplă, dar se pot formula cîteva ipoteze dacă luăm în considerare și descoperirile făcute în afara țării noastre. Acest tip de mormânt este cunoscut din perioada romano-bizantină (secolele IV—VI) pînă în Evul Mediu, aria descoperirilor acoperind o mare parte din Europa. Pentru secolele VII—VIII numărul atestărilor este relativ mic¹⁷. Începînd cu secolul al IX-lea se constată o prezență masivă a mormintelor cu casete de piatră, aria descoperirilor cuprinzînd Albania¹⁸, Bulgaria¹⁹, Cehoslovacia²⁰, Grecia²¹, Iugoslavia²² și Uniunea Sovietică²³. După veacul al XI-lea se constată o anume persistență în Bulgaria²⁴ și Iugoslavia²⁵, în rest acest tip de mormânt fiind întîlnit cu total întimplător²⁶.

Așa cum s-a observat și în Dobrogea, momentul de maximă răspîndire îl reprezintă veacurile X—XI, cînd este întîlnit pe o mare ară geografică, fără a se putea spune că este specific unei anume populații. Prin caracteristicile prezervative — orientare vest-est mijloc pe bazin sau piept — se dovedește a fi creștin. Opțiunea pentru acest tip de mormânt nu pare a avea la bază o anume poziție socială a celui înmormînat și nici nu pare să definească o trăsătură de ritual caracteristică. Întîlnim situații când toate înmormîntările s-au făcut în case de piatră (Shtike-Albania), dar și necropole (în sensul acestor descoperirile din Bulgaria) în care numărul acestor morminte variază de la cîteva procente la o proporție de 70—80%. Dacă adăngăm și observația că inventarul funerar este același ca la mormintele simple de inhumare, credem că nu gresim prea mult dacă afirmăm că ne aflăm în fața unei „mode” a timpului.

Revenind la mormintul de la Niculițel mai putem părea că a apărut în apropierea unei vete ce aparținea unui bordei datat pe baza materialului ceramic, în secolele IX-X²⁷.

Cele două descoperiri, alăturându-se materialului numismatic găsit pe teritoriul comunei, se constituie în mărturii semincriptive pentru continuitatea de locuire de la Niculițel în perioada feudalismului timpuriu. (vezi ilustrația la pag. 315/vol. II)

NOTE

- Mormintul a fost distrus parțial în momentul săpării sanctuarului. Datele pe care le definim ne-au fost furnizate de colegul Ioan Vasiliu, primul care s-a deplasat la Niculițel și a reușit să recupereze vasul.
- Așezarea 2 de la Independență datează din a doua jumătate a secolului al X-lea. Cercetările le-am inceput în anul 1986 și sunt încă inedite.
- A. Rădulescu, N. Hartchi, *Cimitirul feudal timpuriu de la Castelul Constanța*, 1967, p. 17 și pl. V - M14.
- Silvia Baraschi, *SCIV*, 28, 1977, 3, pp. 403-417.
- G. Simion, *Peace* II, 1971, pp. 221-248.
- Mormintul a fost deranjat și de aceea este greu de precizat dacă a avut inițial o casetă sau a fost protejat numai cu cîteva pietre, cf. *Irida*, p. 231.
- Silvia Baraschi, Neculai Moghior, *SMMI*, 12, 1979, p. 189; Silvia Baraschi, Neculai Moghior, *SMMI*, 13, 1980, p. 125.
- Mihai Irimia, *Pantica*, XIV, 1981, p. 117; idem, *SCIV*, 32, 1982, 1, pp. 140-143.
- C. Chera Mărgineanu, *Pantica*, XIV, 1981, pp. 297-301. Aici se face trimitere la necropola de la Capidava unde au existat asemenea morminte datează pe baza inventarului în secolele IX-XI. Din discuțiile avute cu autori cercetătorilor de la Capidava — prof. Radu Florescu și Valeriu Georgescu, a reieșit că la Capidava nu s-au găsit morminte cu casetă de piatră.
- Petre Diaconu, Dumitru Vilceanu, *Păcuiul lui Soare. Cetatea bizantină*, vol. I, București, 1972, p. 12 — o fortificare construită la începutul secolului al XI-lea; Petre Diaconu, *SCIV*, XIV, 1965, 1, pp. 213-216.
- Informație Petre Diaconu, căruia li multumim și pe același rază; M. Irimia, op. cit., nota 5.
- Vlad Zirra, *Dacia NN*, VII, 1913, fig. 8/6; autorul încadrează aceste descoperiri în secolele IX-X. Petru datarea cimitirului de aici, vezi și Eugenia Zaharia, *Săpăturile de la Irida. Contribuție la arheologia și istoria perioadei de formare a poporului român*, București, 1963, pp. 112-113, unde propune secolele VIII-IX.
- Lucian Chitescu, *Cercetări arheologice*, II, București, 1976, p. 181; P. Iambor, St. Matei, A. Halașu, *AMN*, XVIII, 1981, pp. 143-144; Petre Iambor, St. Matei, *AMN*, XX, 1983, p. 133.
- Gh. Stefan, L. Barnea, Maria Comsa, E. Comsa, *Dinogelia I. Așezarea feudală* *timpurie de la Bisericiu-Goreni*, București, 1967, pp. 367-374. Pentru o datare mai tîrzie în secolele XIII-XIV, vezi Petre Diaconu, *SCIV*, 26, 1975, 3, notele 2, 38 și 34; La cimitirul de pe insulă se mai pot adăuga 7 morminte găsite în anul 1973 (6 adulți și 1 copil) pe malul gârlei Lăzinei. Unul dintre ele suprapunește o groapă menjară datată cu 4 monede de la Alexios I, avea o brătară de stică și un fragment de cuțit. Informațiile le definim de la Alexandru Barnea, căruia îi mulțumim și pe acestă rază.
- Ioan Vasiliu, *Peace*, IX, 1964, pp. 107-141.
- Gh. Mănuț-Adameșteanu, *M.A.*, XV, 1961, pp. 470-473; Gh. Mănuț-Adameșteanu, Mihaila Mănuț-Adameșteanu, *M.A.*, XVI, 1982.
- Paolo Peduto, *Insiamenti antomedievali e ricerche archeologiche*, pp. 441-473, fig. 57 în Alfonso Leone și Giovanni Vitolo, *Guida alla storia di Salerno e della sua provincia*, Salerno, 1982; Gh. Schwarz *Der frühmittelalterliche Landesausbau in Nordost-Bayern archäologisch geschen*, p. 350, fig. 10, în *Ausgrabungen in Deutschland. Teil 2. Römische Kaiserzeit im Freien Germanien. Frühmittelalter I*, Mainz, 1975; J. Aufdermauer, Kreis Konstanz, *Archäologische Nachrichten aus Baden*, 30, 1983, pp. 26-30, fig. 4, 5.
- AIÉSEE, *Bulletin d'archéologie sud-est european*, București, 1971, 2, p. 35 — Shtike — 40 M. toate cu casetă.
- J. N. Văsareva, *Slavini i prabugari podani na necropolite ot VI-IX v na teritoria na Bulgaria*, Sofia, 1976, p. 271 — Abanița, din 94 M, majoritatea sunt în casetă; p. 237 — Mishevci, din 36 M, majoritatea sunt în casetă; p. 312 — Nanovita, din 41 M, doar cîteva an casetă; p. 333, din 26, doar o treime an casetă; p. 330 — Gavră, din 19 M, majoritatea sunt în casetă; L. Bobeva, A. Salkin, *Zvestici Tolbukhin*, I, 1973, pp. 173-175 — din 46 M, majoritatea sunt în casetă de piatră; K. Botov, *Izv. Varna*, XIII (XXVII), 1973, pp. 177-183 — din 46 M, majoritatea sunt în casetă; Liubca Pădrea, *Romano-bulgarskii selišči na nekropolii po inzjadovaljanskai Ceruševorski kraj*, Srednovekovna Bulgaria, Sofia, 1982, pp. 103-104, 107, și lista se poate continua.
- Jan Kavárik, *Slavic information cemetery from the 9th-12th Centuries A.D. at Prague* 5 — Mold, în *Xe Congrès internationale d'archéologie*, Paris, 1978, pp. 103-104, 107, și lista se poate continua.

- tional des Sciences Préhistoriques et Protohistoriques, Mexico 1981; *Nouvelles archéologiques dans la République Socialiste Tchécoslovaque*, Prague-Brno, pp. 168-170, fig. 2.
21. Georges Daux, *BCH*, 2, 1960, p. 790; *To Ergon. The Archeologische etairreias kata ta 1969*, Athena, 1970, p. 31, fig. 29; *ibidem*, Athena, 1971, p. 81.
22. Timotej Kniflik, Andrej Plešterski, *Arch. Testnik*, XXXIII, 1981, p. 490.
23. M. A. Prondžilo, *Raskopki srednevekovnogo poselenija na okraинe z. Planerskoe, 1957-1959 gg.*, in *Archeologicheskie issledovaniya srednevekovogo Krima*, pp. 102-103, fig. 411-3; idem, *Raskopki v Sudake Feodalni Tauriki*, Kiev, 1974, pp. 149-160.
24. N. Anghelov, *Izvestia Tarnovo*, I, 1962, pp. 23-24; K. Nacheva, *Izv. Varna*, XIV (XXIX), 1978, p. 152-167; K. Djingov, *Kaliakra*, 1979, p. 52.
25. D. Jelovina, *Arch. Jugoslavica*, IV, 1964, pp. 101-102, fig. 8, 9, 11; Sefik Beslagić, *Arch. Jugoslavica*, V, 1964, pp. 113-126; Slavenska Ervegovie Pavlović, *Starinar*, XXXIII-XXXIV, 1982-1983, pp. 257-258 si pl. I.
26. K. K. Kodanývili, O. A. Mahmeva, *Srednevekovaja Funa, Feodalna Taurika*, Kiev, 1974, p. 119 — URSS.
27. V. H. Baumann, *AMN*, XIV, 1977, p. 252, pl. VIII.

UNE TOMBE DU Xe SIÈCLE DÉCOUVERTE À NICULITEL

(Résumé)

Au cours de l'année 1983 aux environs de la Basilique paléochrétienne de Niculitel où a découvert fortuitement une tombe à inhumation, orientée ouest-est, protégée par une cassette en pierres. Près du bassin du squelette était déposé un bocal

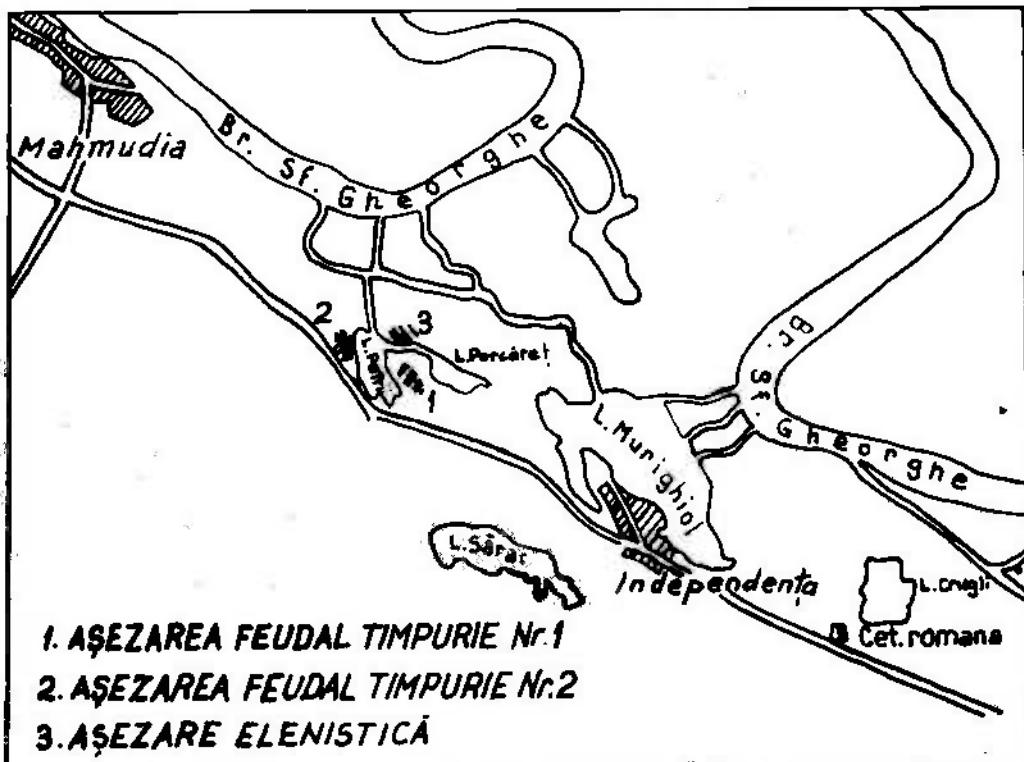
qui assure la datation de la tombe au Xe siècle.
Les tombes en cassette en pierres, de tradition romaine tardive, sont apparues seulement dans la Dobroudja et sont caractéristiques pour les X-XI-siècles.

SĂPĂTURILE DE SALVARE DIN ASEZAREA FEUDAL-TIMPURIE DE LA GHIOLUL PIETREI, COM. INDEPENDENȚA, JUDEȚUL TULCEA

(text la pagina 365/vol. I)

GHEORGHE MANUCU ADAMEȘTEANU

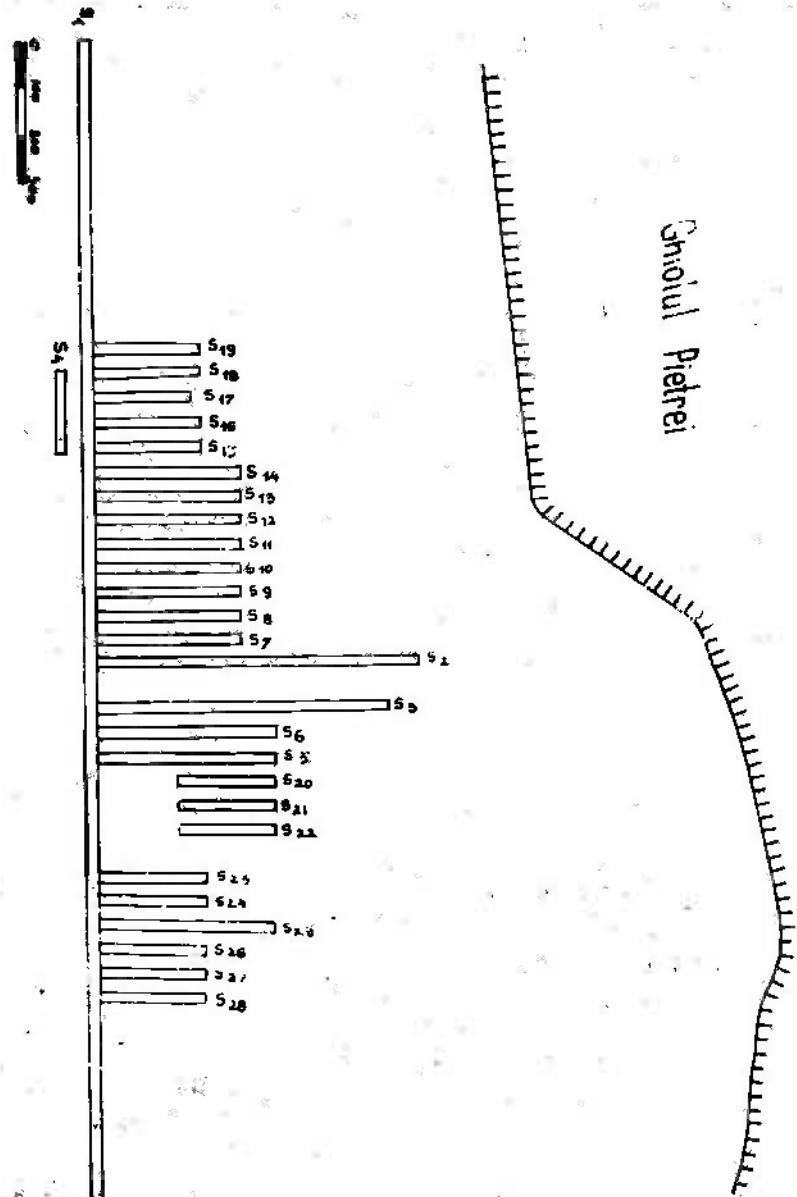
ZONA ARHEOLOGICĂ INDEPENDENȚA

PL. I ZONA ARHEOLOGICĂ INDEPENDENȚA.

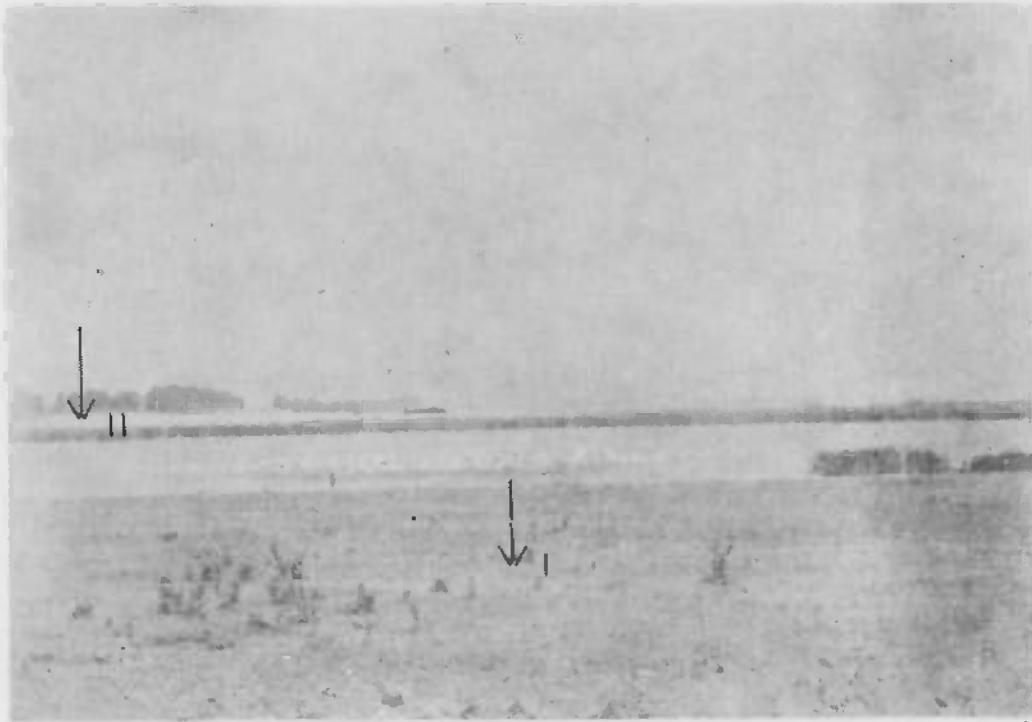
PL. I ZONE ARCHÉOLOGIQUE D'INDEPENDENȚA.

Ghioful Pietrei

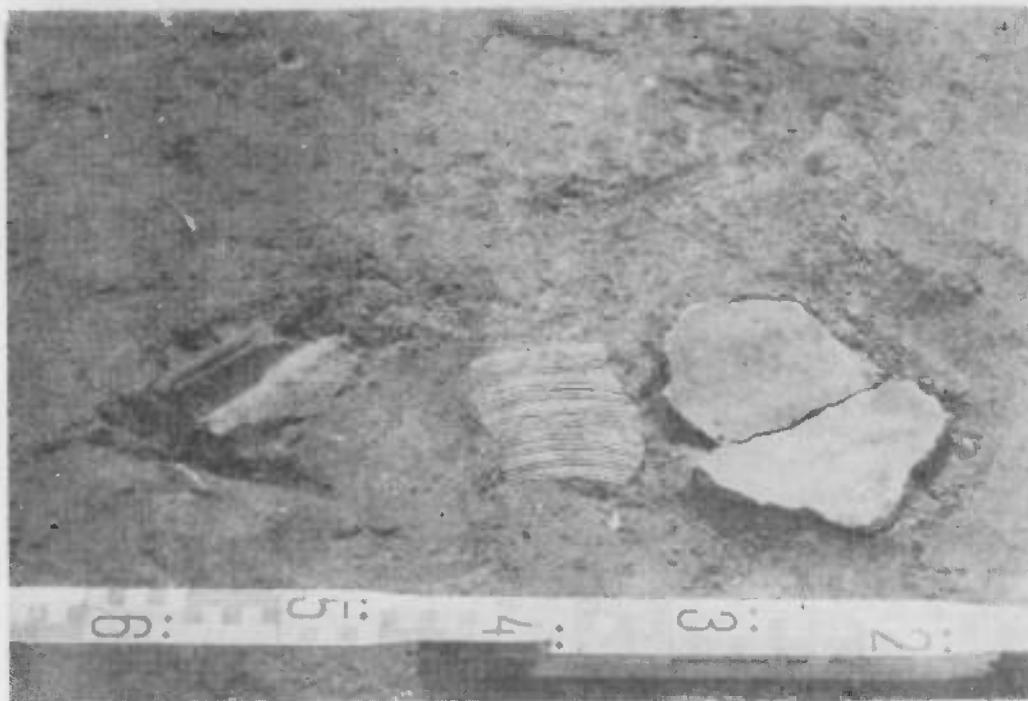
PL. II GHIOUL PIETREI – PLANUL SAPĂTURILOR DE PE MÂLUL DE EST. ACEZAREA FEUDAL TEMPURIE NR. 1 – 1986.

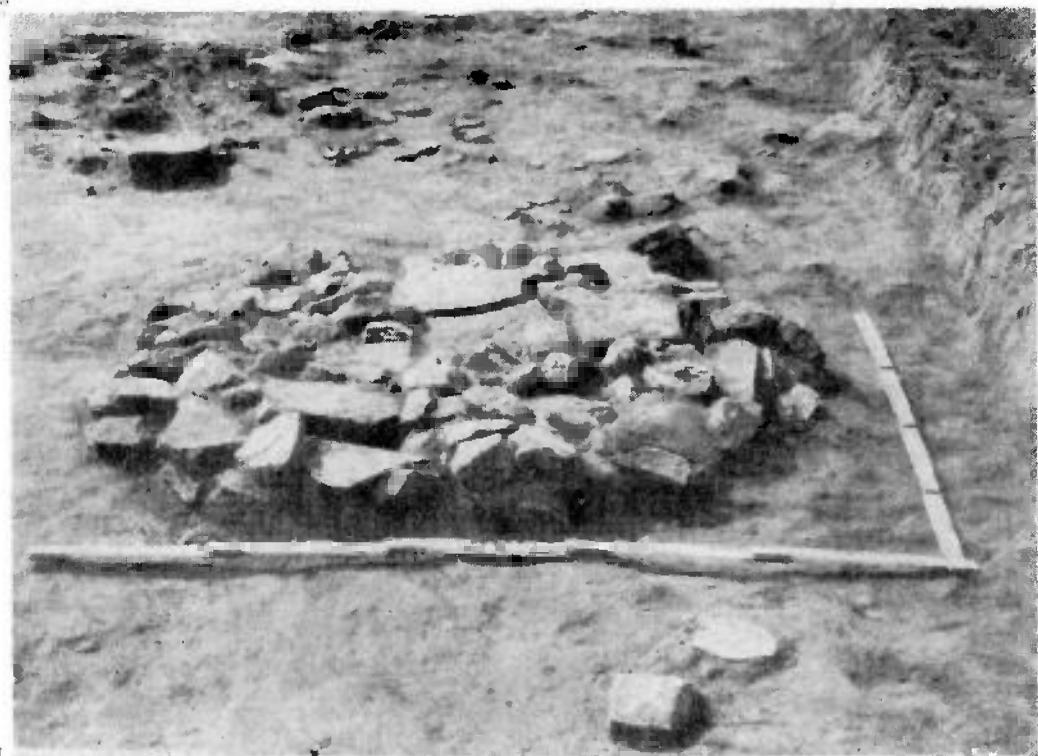
PL. II GHIOUL PIETREI – PLAN DES FOUILLES SUR LE BORD EST. L'ÉTABLISSEMENT HAUT MÉDIEVAL NO. 1 – 1986.

PL. III - GHIOULUL PIETREI: 1 - ÎN PRIM PLAN AŞEZAREA NR. 1, IAR ÎN PLAN DEPĂRTAT AŞEZAREA NR. 2; 2 - FRAGMENTE DE BOUCANE GĂSITE PE VATRA DIN LOCUINȚA 1 (L 1).

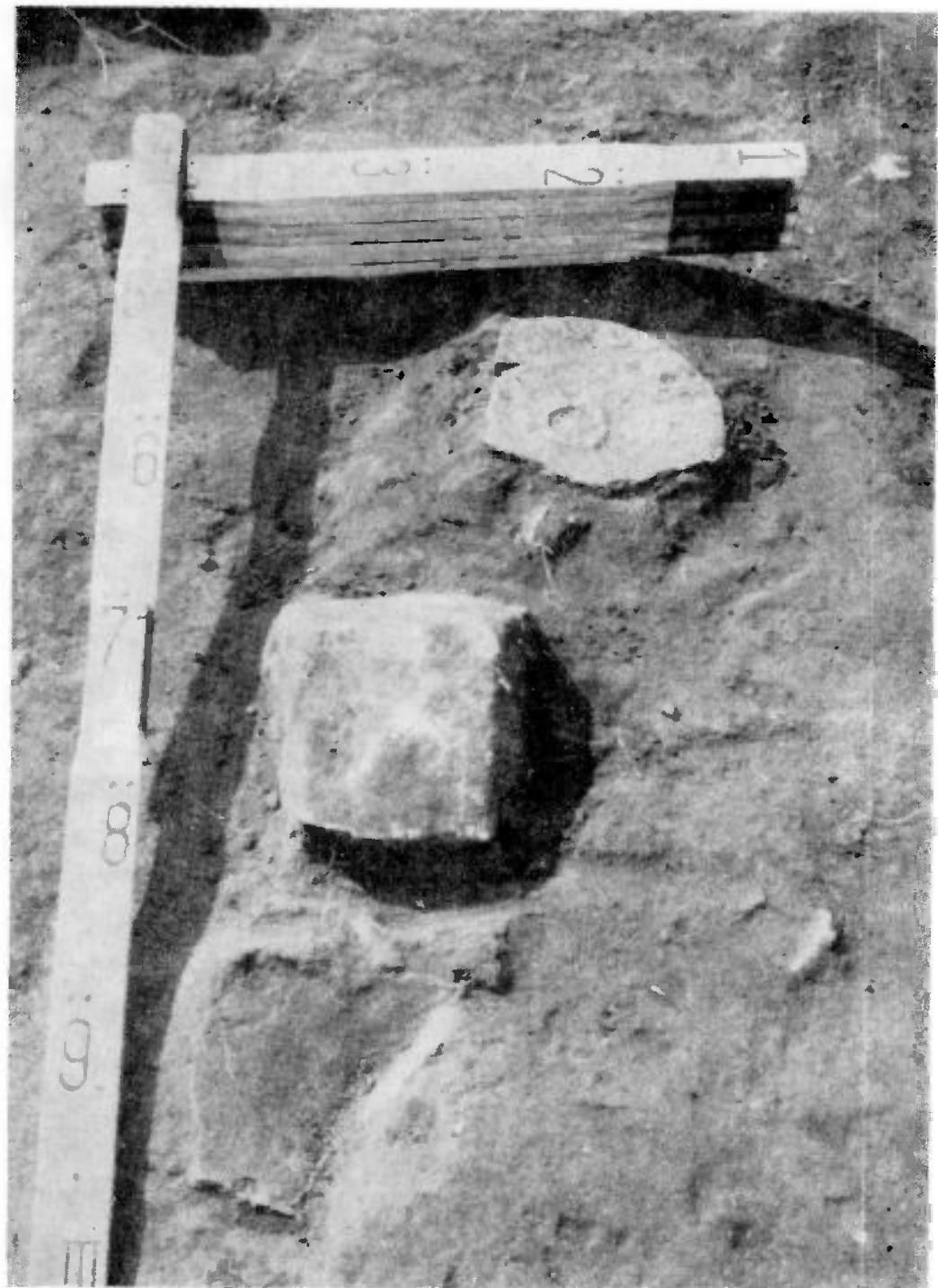
PL. III GHIOULUL PIETREI: — EN PREMIER PLAN L'ÉTABLISSEMENT NO. 1, EN PLAN SECONDE L'ÉTABLISSEMENT NO. 2; 2 — FRAGMÉNTS DE BOCAIS TROUVÉS DANS L'ÂTRE DE L'HABITATION NO. 1 (L 1).

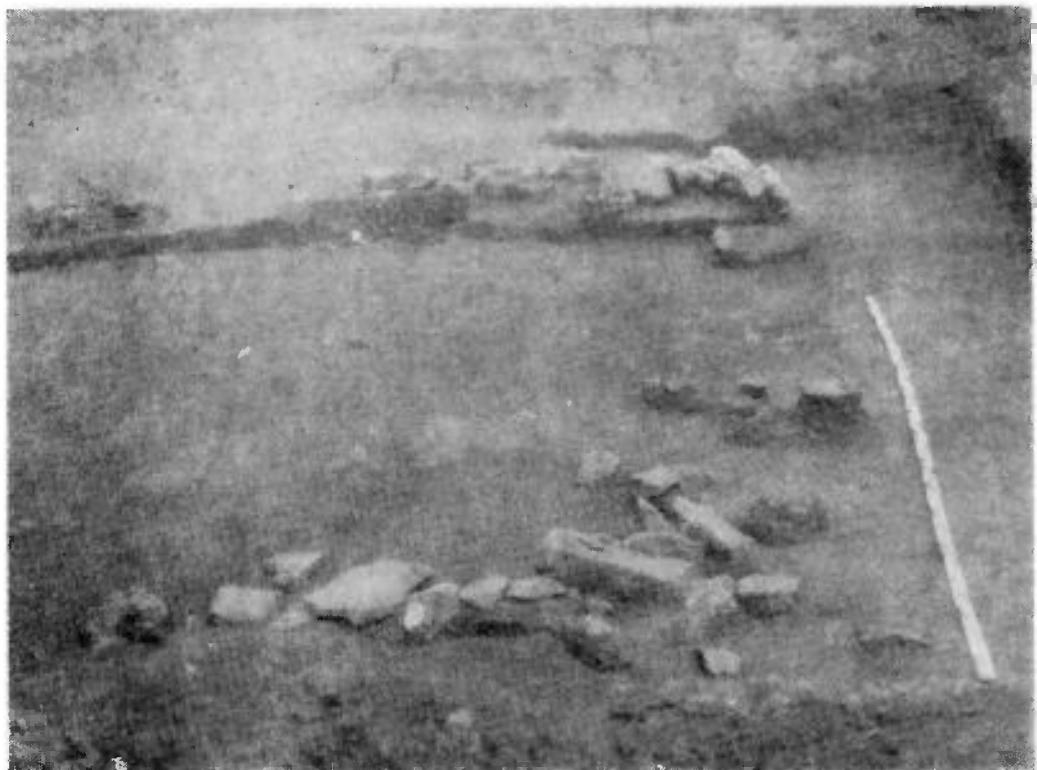

PL. IV — GHIOULUI PIETREI, LOCUINȚA NR. 2: VEDERE DE ANSAMBLU (1); FRAGMENTE CERAMICE GĂSITE IN SITU (2-3).

→
PL. IV GHIOULUI PIETREI, L'HABITATION NO. 2: VUE D'ENSEMBLE (1), FRAGMENTS CÉRAMIQUES TROUVÉS IN SITU (2-3).

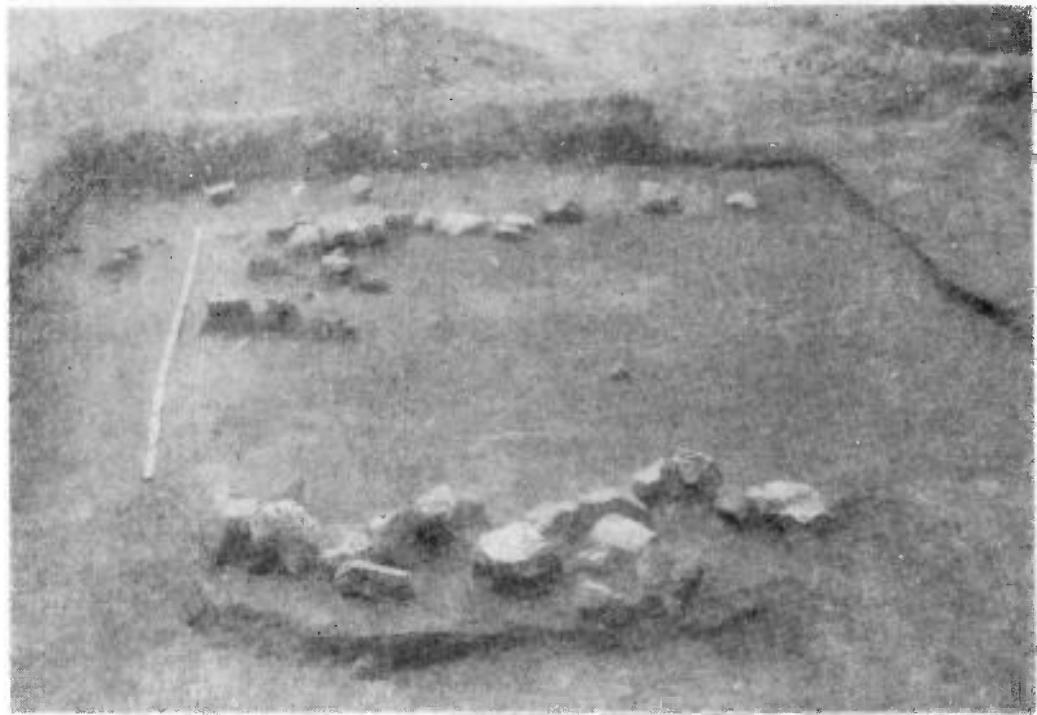

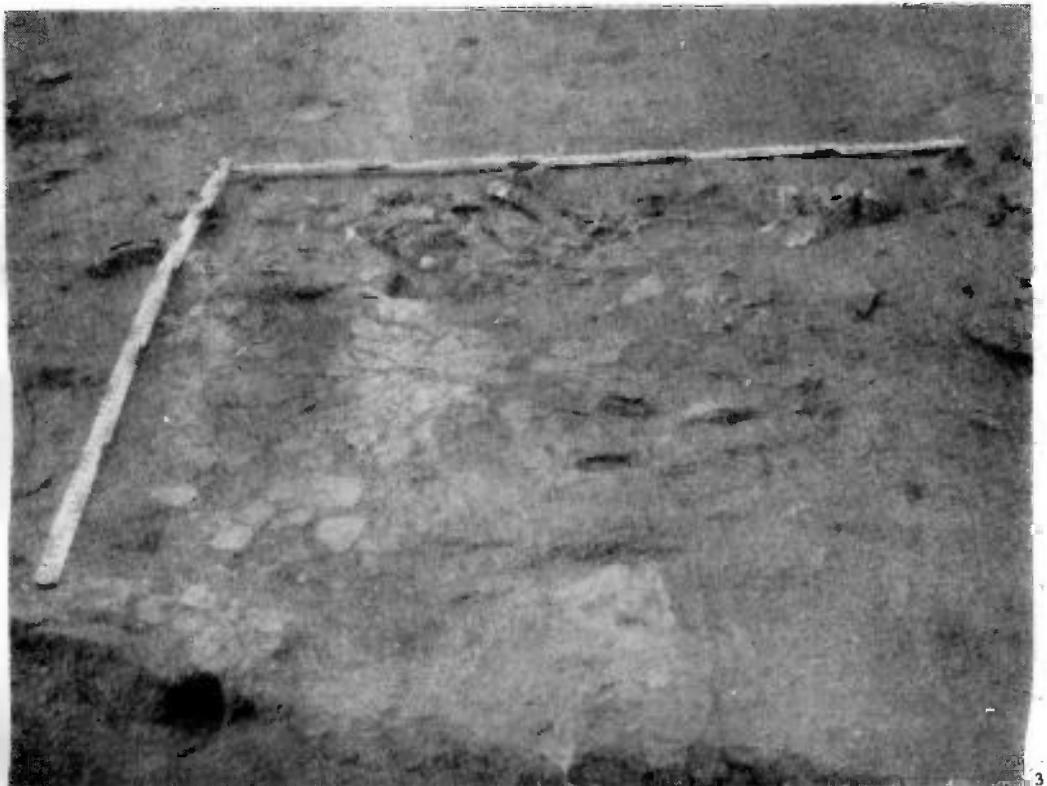
2

1

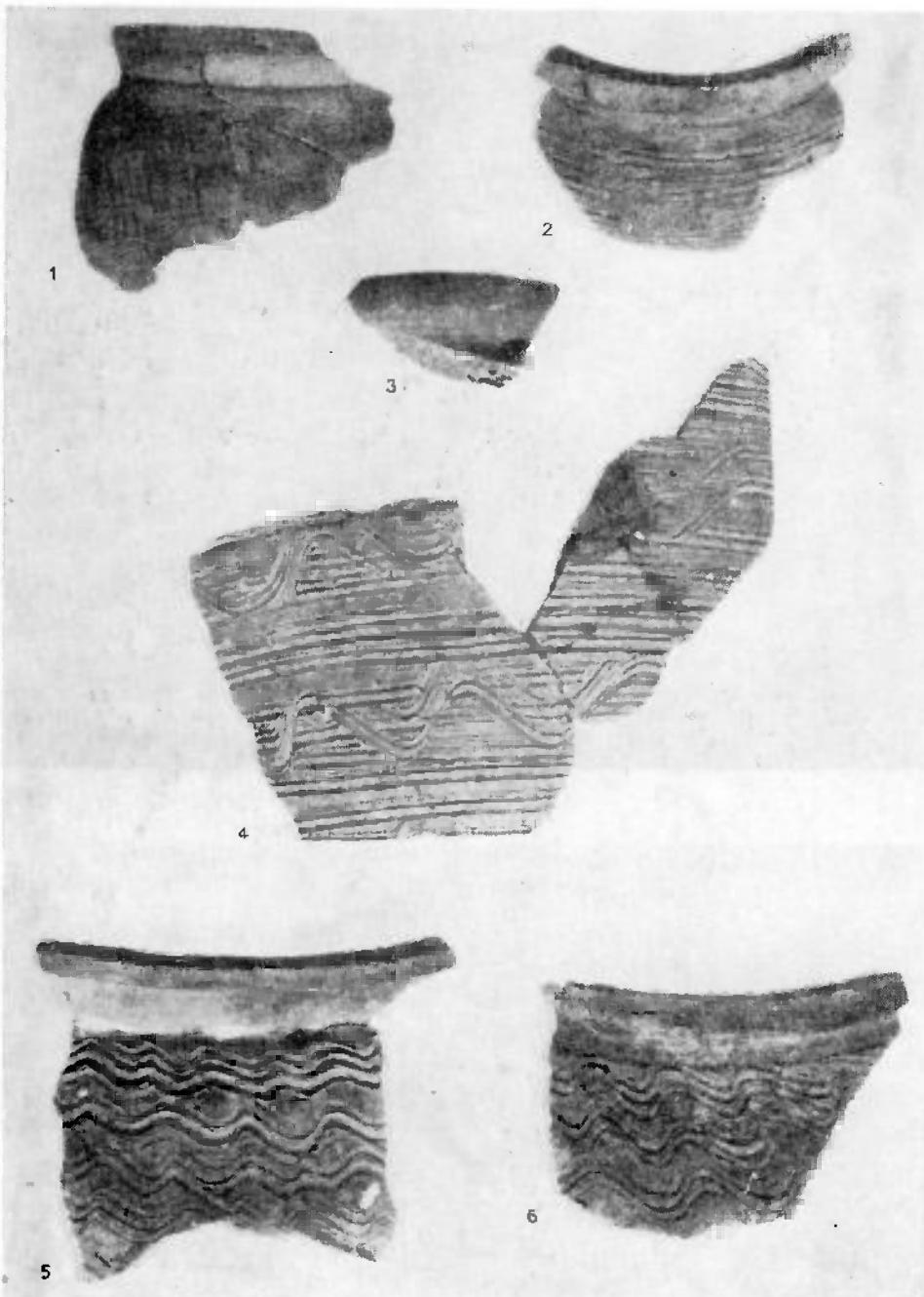
2

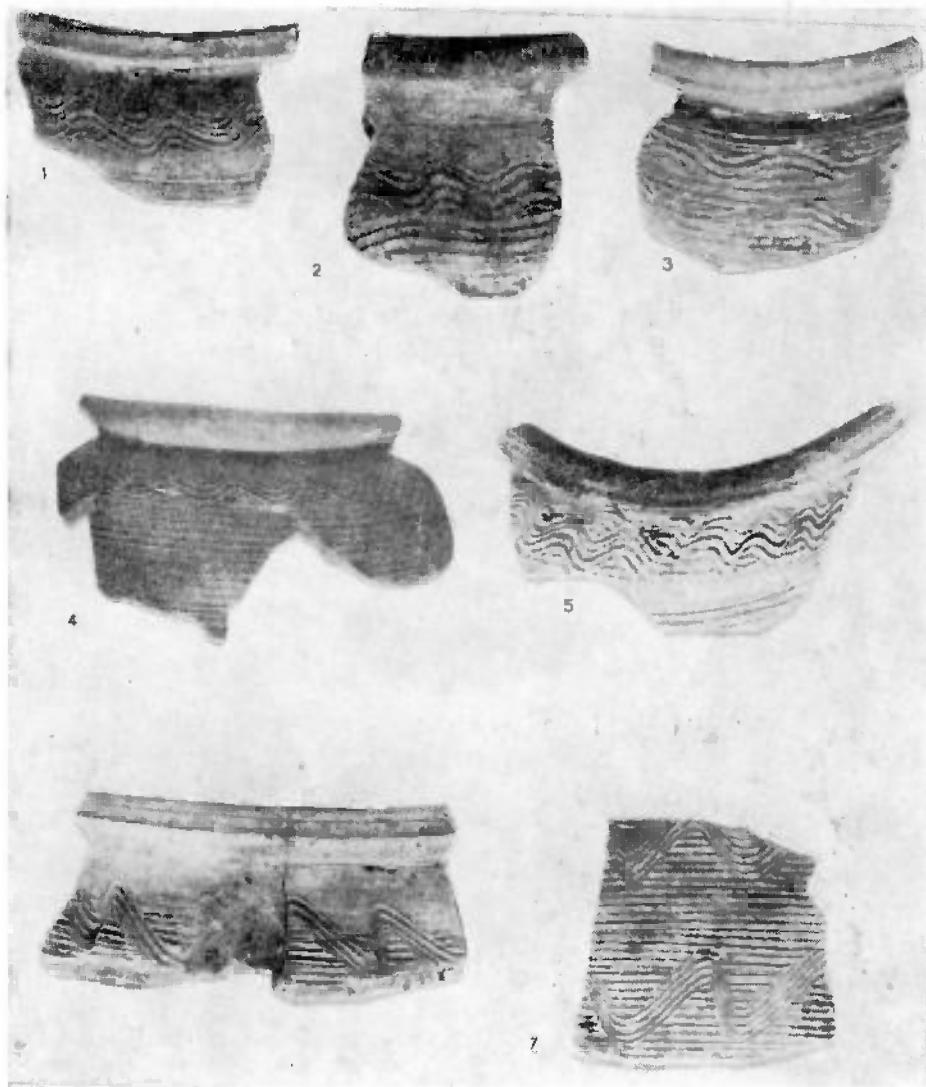
PL. V - GHIOCOLUL PIETREI LOCUINȚA 3: VEDERE DE ÎNSAMBLU (1-2); DETALIU CU VATRA (3).

PL. V GHIOCOLUL PIETREI. L'HABITATION NO. 3: VUE D'ENSEMBLE (1-2) DÉTAIL DE L'ÂTRE (3).

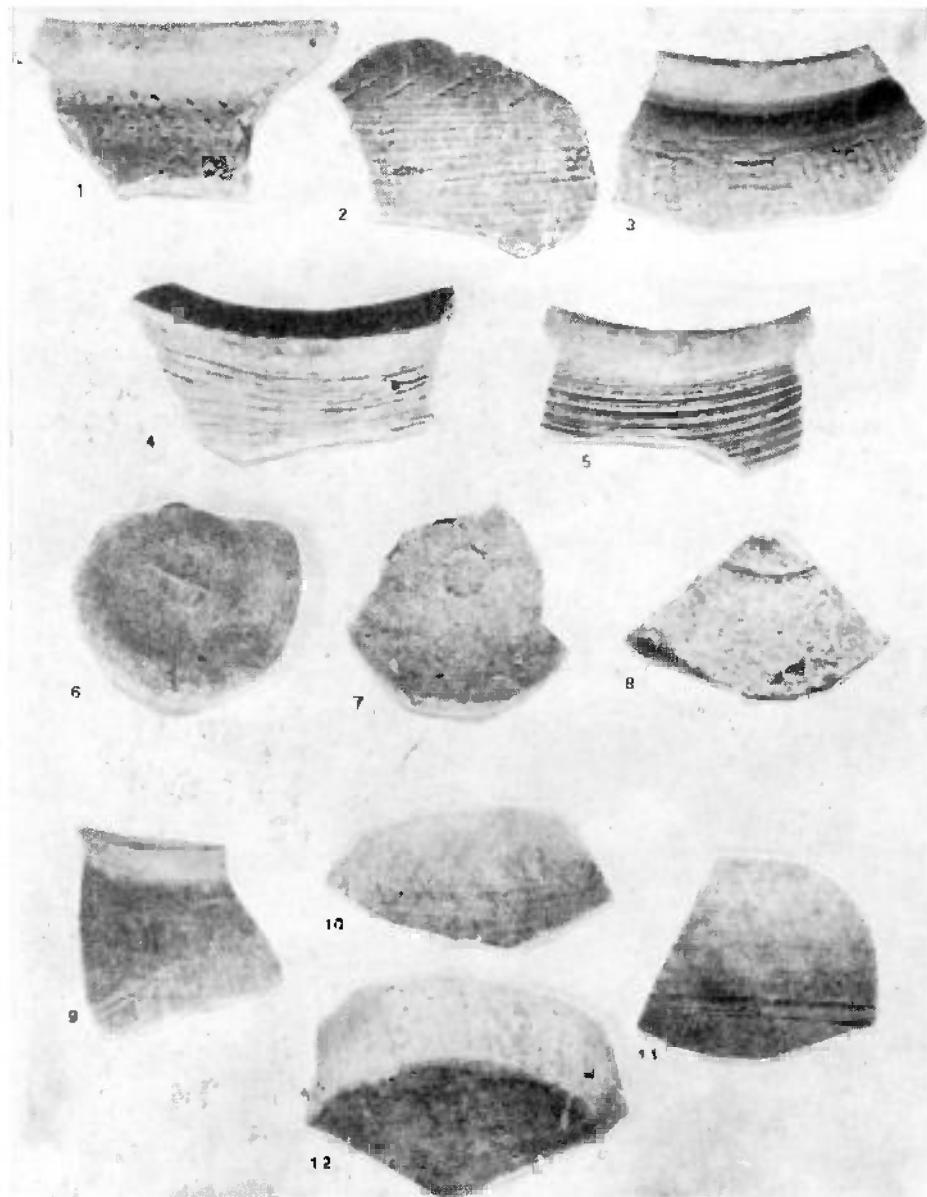
PL. VI - GHIOULUL PIETREL CERAMICĂ GĂSITĂ ÎN LOCUINȚA 1 (1-4) ȘI ÎN LOCUINȚA 2 (5-6).

PL. VI GHIOULUL PIETREI. CÉRAMIQUE TROUVEE DANS L'HABITATION NO. I (1-4) ET L'HABITATION NO. 2 (5-6).

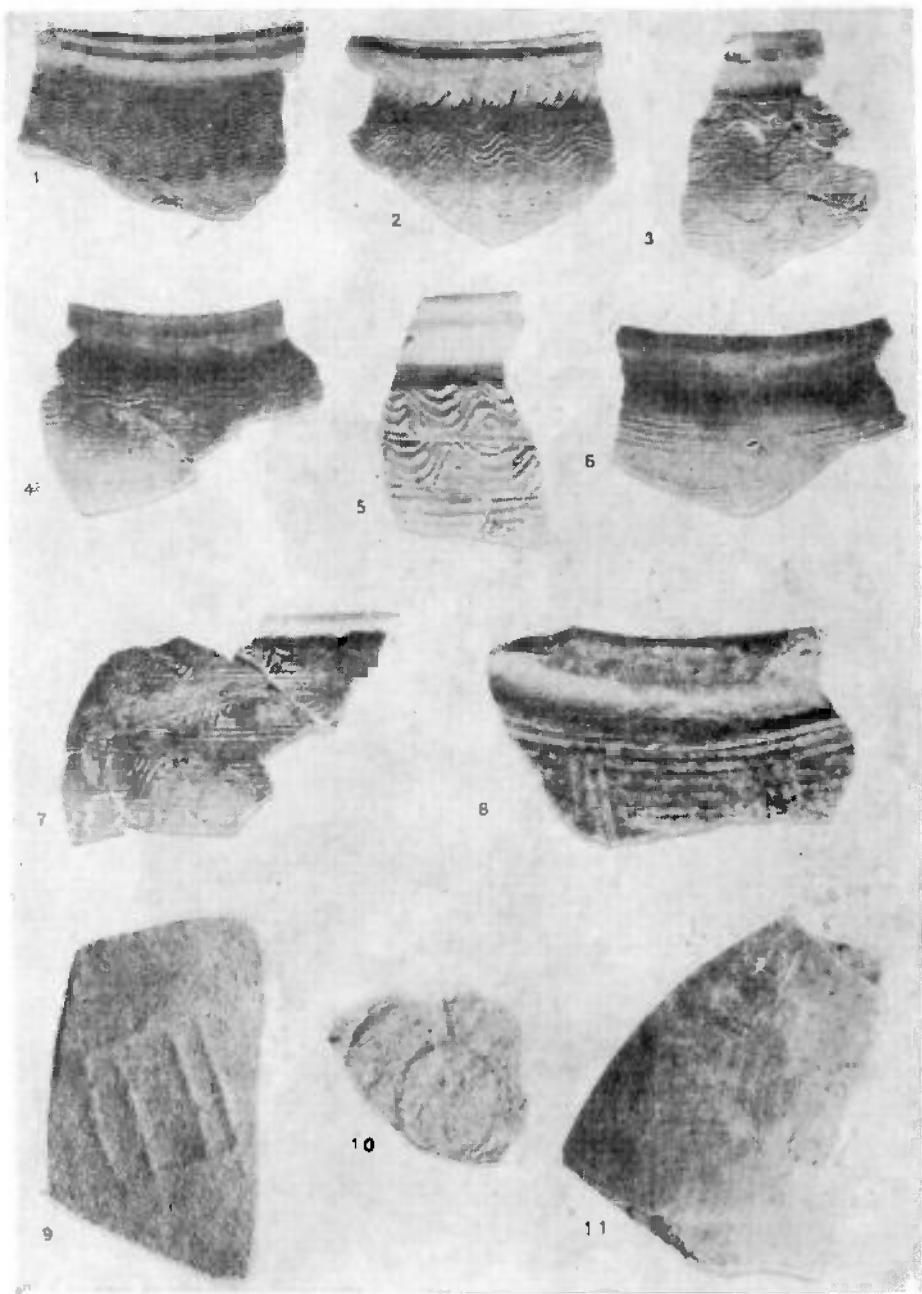
PL. VII — GHIOULUI PIETREI. BORCANE GASITE DIN LOCUINTA 2 (1-7).

PL. VII GHIOULUI PIETREI. BOUCLES TROUVÉS DANS L'HABITATION NO. 2 (1-7).

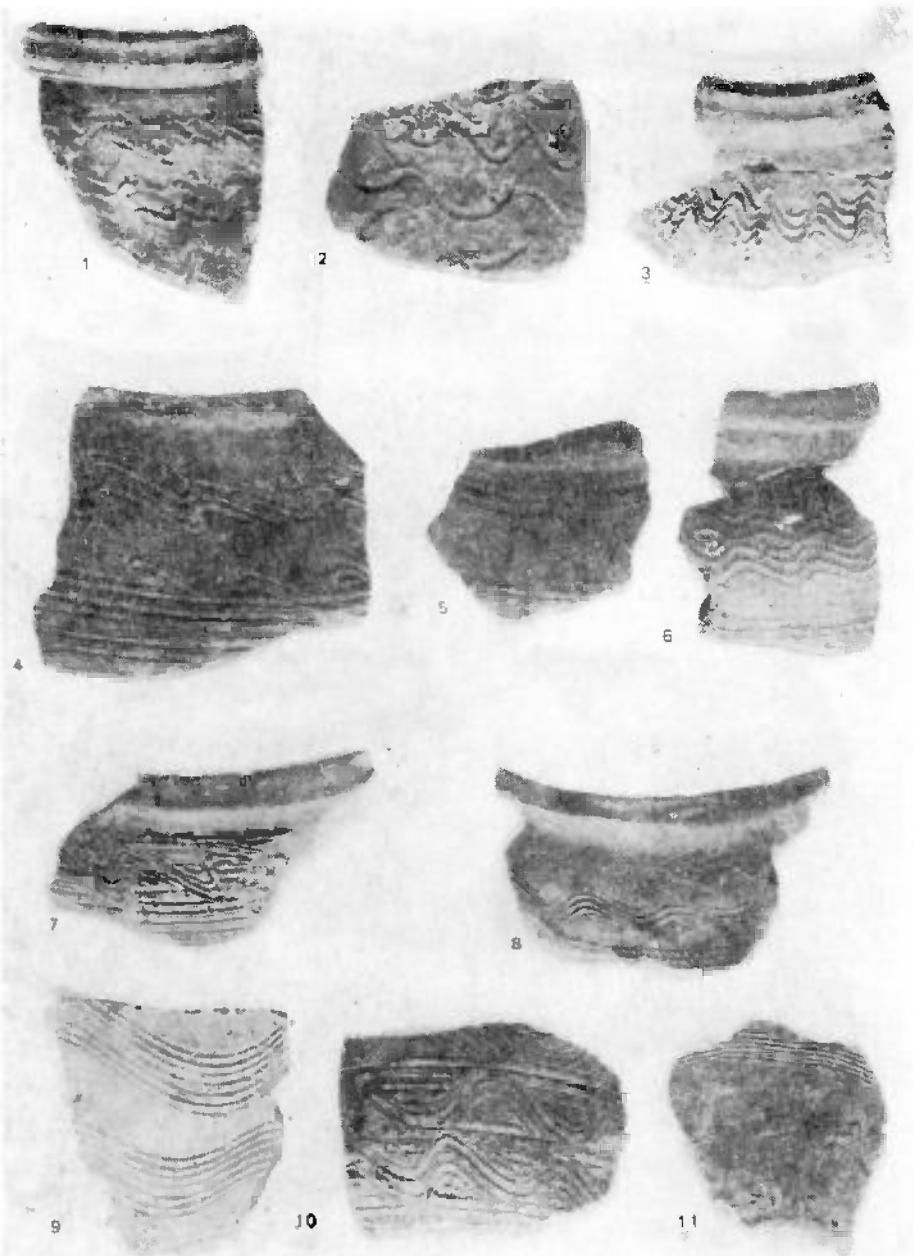
PL. VIII - GHIOCOLUL PIETREL CERAMICĂ GĂSITĂ ÎN LOCUINTA 2; BORCANE DIN PASTĂ NISIPOAȘĂ (1-5); MÂRCI DE OLAR (6-7); CERAMICĂ DIN PASTĂ FINĂ CENUSIE (8-12).

PL. VIII GHIOCOLUL PIETREL CÉRAMIQUE TROUVÉE DANS L'HABITATION NO. 2; BOCALS EN PÂTE SABLONNEUSE (1-5); MARQUES DE POTIER (6-7); CÉRAMIQUE EN PÂTE FINÉ GRISÉE (8-12).

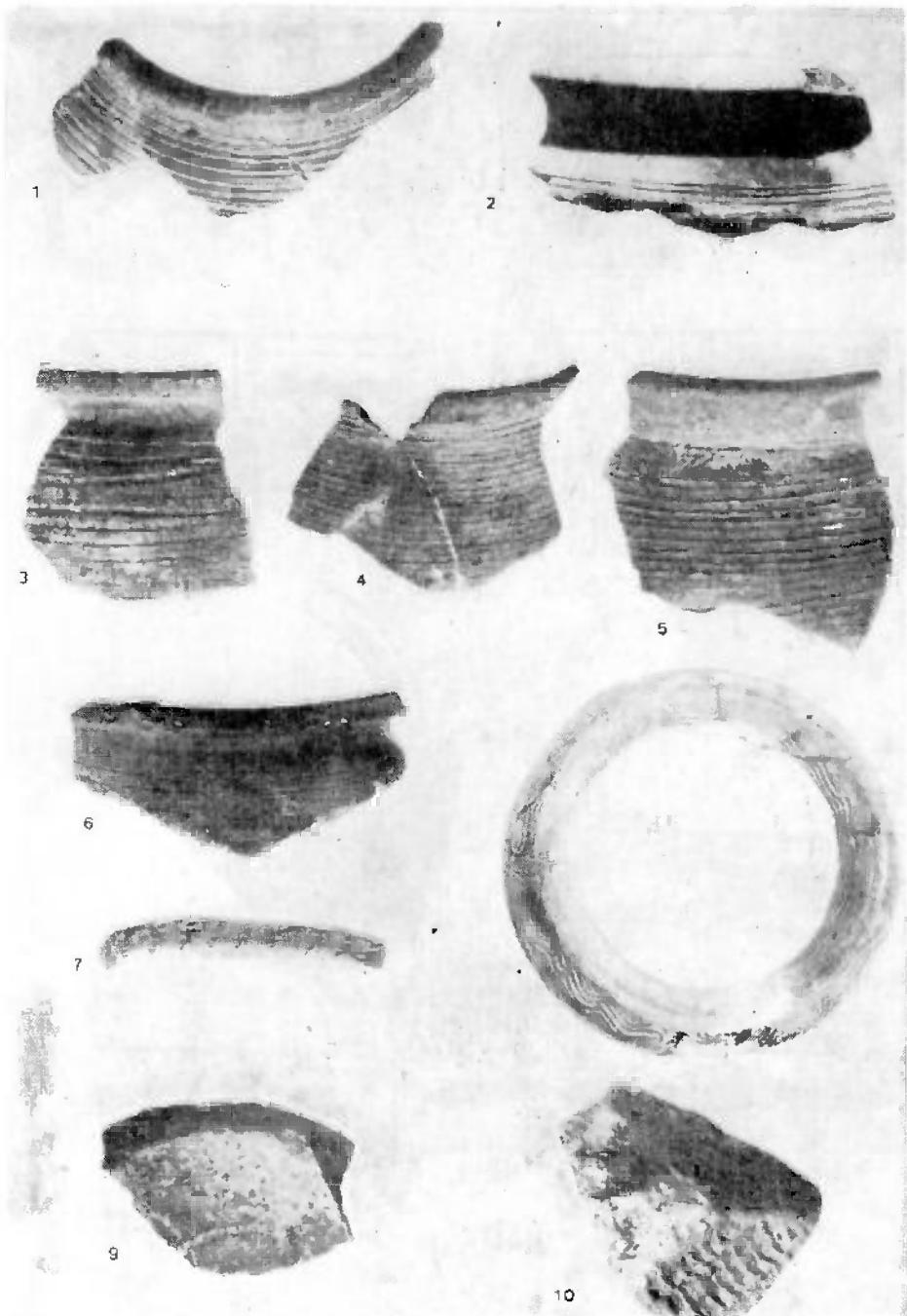
PL. IX — GHIOULUL PIETREI CERAMICĂ DESCOPERITĂ ÎN LOCUINȚA 3: BOCANE DIN PASTĂ NISIPOASĂ (1–8); MÂRCI DE OLAR (9–10); CERAMICĂ DIN PASTĂ FINĂ ROȘIE — VAS DE PROVIZII (11).

PL. IX GHIOULUL PIETREI CÉRAMIQUE DÉCOUVERTE DANS L'HABITATION NO. 3: BOCALS EN PÂTE SABLONNEUSE (1–8) MARQUES DE POTIER (9–10); CÉRAMIQUE EN PÂTE FINE ROUGE — RÉCIPIENT À PROVISIONS (11):

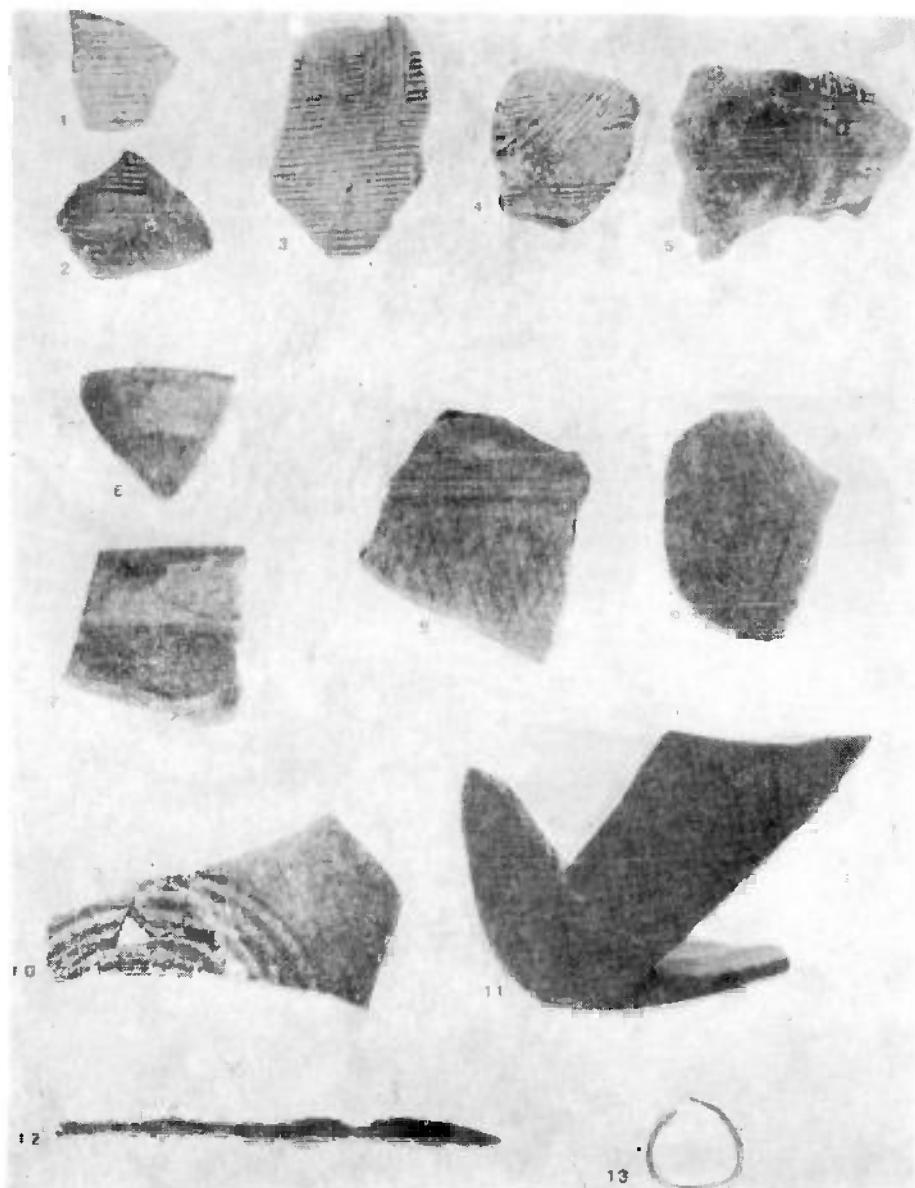
PL. X - GHIOULUI PIETREI. BOUCANE DIN PASTĂ NISIPOAŞĂ GĂSITE ÎN AŞEZARE, DECORATE CU LINII ÎN VAL. SI LINII ORIZONTALE (1-11).

PL. X GHIOULUI PIETREI. BOCALS EN PÂTE SABLONNEUSE TROUVÉS DANS L'ÉTABLISSEMENT, DÉCORÉS DE LIGNES ONDULÉES ET LIGNES HORIZONTALES (I-II).

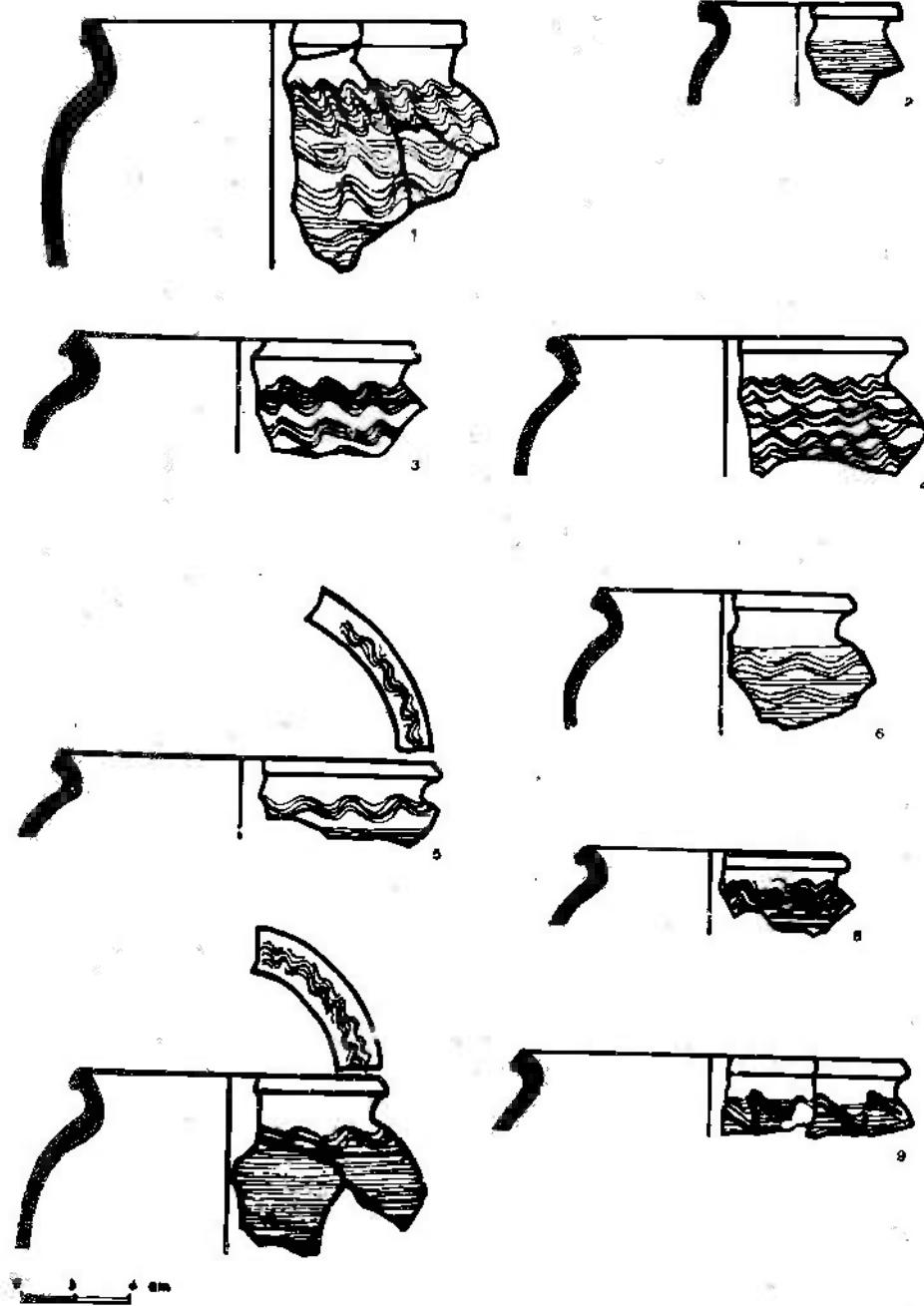
PL. XI — GHIOULUL PIETREI. BOCANE DIN PASTĂ NISIPOASĂ GĂSITE ÎN AŞDZARE, DECORATE CU LINII ORIZONTALE (1–6); BUZE DE BOCANE DECORATE CU ÎMPUNSATURI (7) ŞI BANDĂ ÎN VAL (8); FUNDURI CU MÂRCI DE OLAR (9–10).

PL. XI GHIOULUL PIETREI. BOCALS EN PÂTE SABLONNEUSE TROUVÉS DANS L'ÉSTARLISSEMENT; DÉCORÉS DE LIGNES HORIZONTALES (1–6); LÈVRES DE BOCALS DÉCORÉS DE POINTS (7) ET BANDE ONDULÉE (8); FONDS AVEC DE MARQUES DE POTIER (9–10).

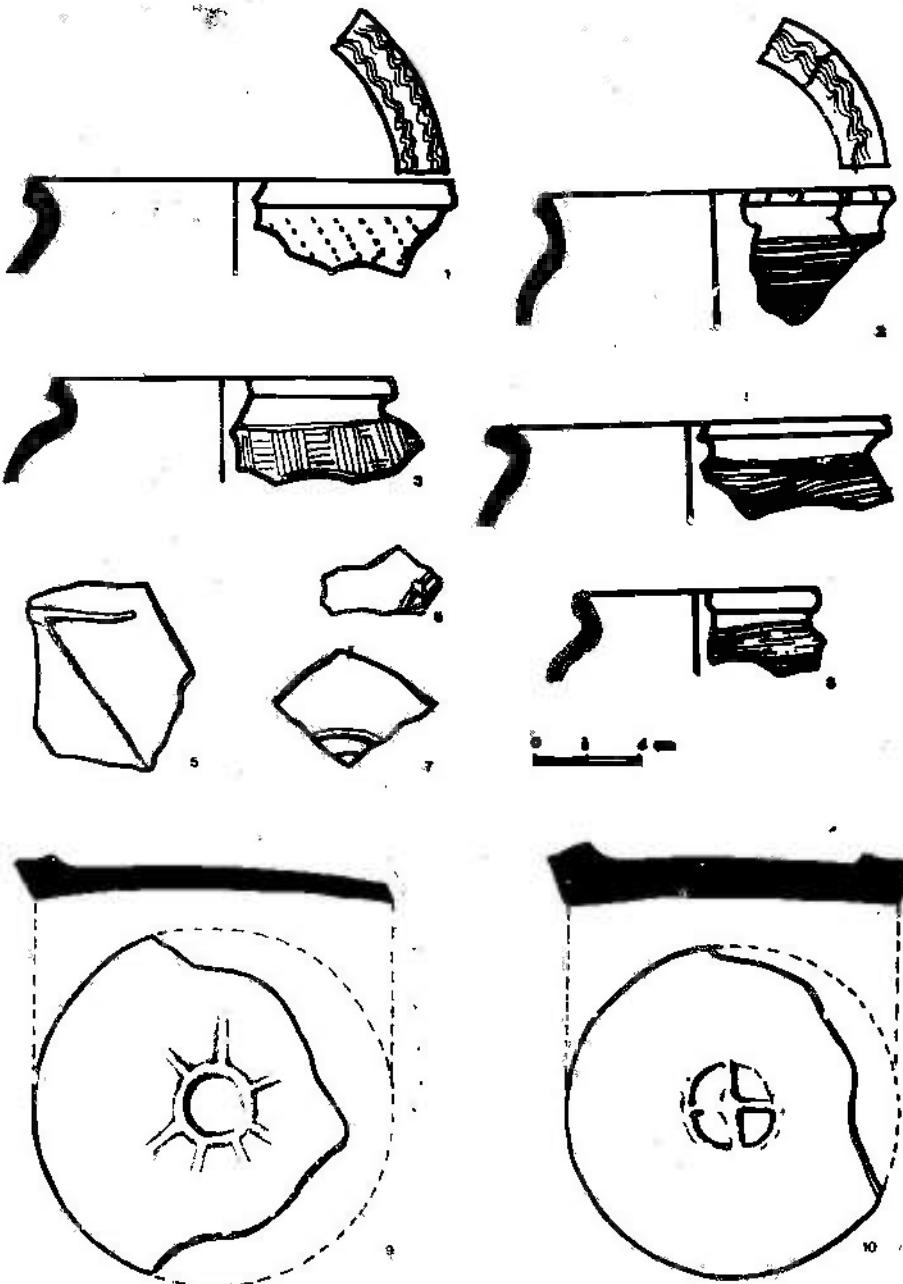
PL. XII — GHIOŞUL PIETREI. BORCANE DIN PASTĂ NISIPOASĂ DECORATE CU LINII ORIZONTALE COMBINATE CU BENZI DE LINII OBLICE SAU VERTICALE (1-5); CERAMICĂ LUCRATĂ DIN PASTĂ FINĂ CENUSIE SAU ROSIE. PÖRTOCALIE (6-11; OBIECTE METALLICE: VÎRF DE SÄGEATĂ (12) SI CERCET (13).

PL. XII GHIOŞUL PIETREI. BOCALS EN PÂTE SABLONNEUSE DÉCORÉS DE LIGNES HORIZONTALES COMBINÉES AVEC DE BANDES DE LIGNES OBLIQUES OU VERTICALES (1-5), CÉRAMIQUE MODÉLÉE EN PÂTE FINE GRISE OU ROUGE - ORANGÉE (6-11); OBJETS MÉTALLIQUES: POINTE DE FLÈCHE (12) ET BOUCLE D'OREILLE (13)

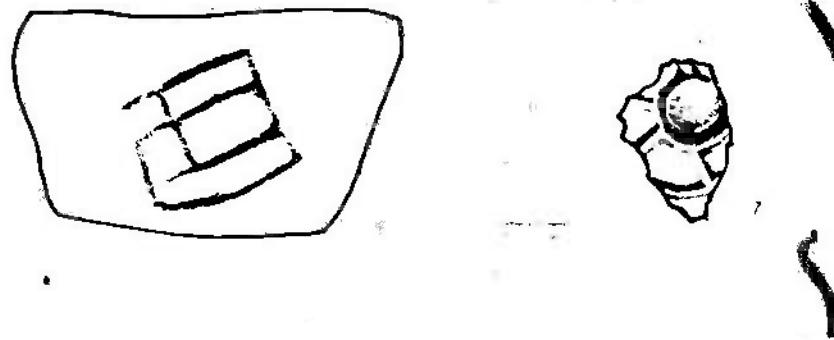
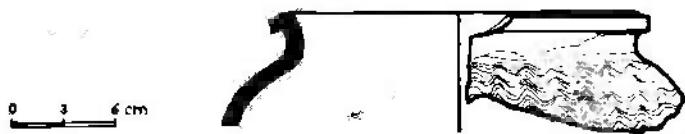
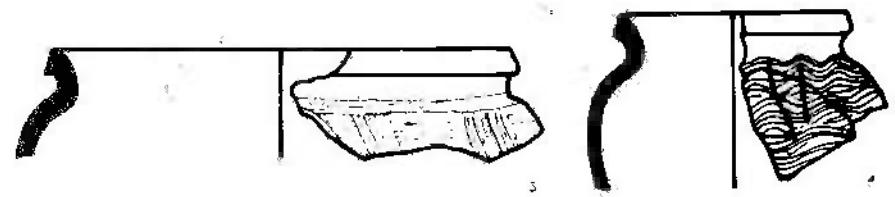
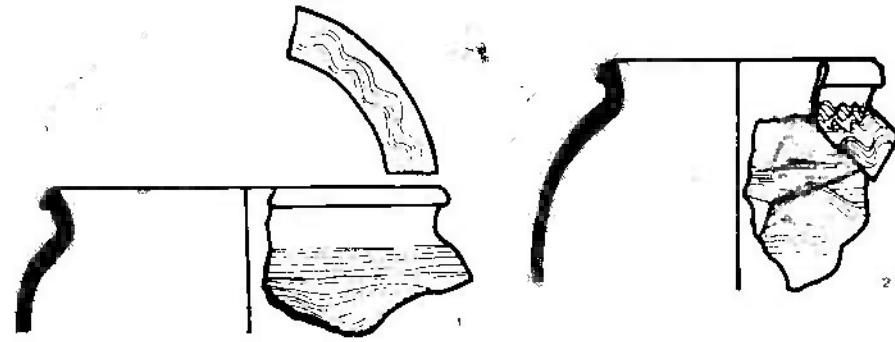
PL. XIII - GHIOULUL PIETREI. BOCANE GĂSITE ÎN LOCUINȚA 1 (1-4) ȘI LOCUINȚA 2 (5-9).

PL. XIII GHIOULUL PIETREI. BOCAIS TROUVÉS DANS L'HABITATION NO. 1 (1-4) ET L'HABITATION NO. 2 (5-9).

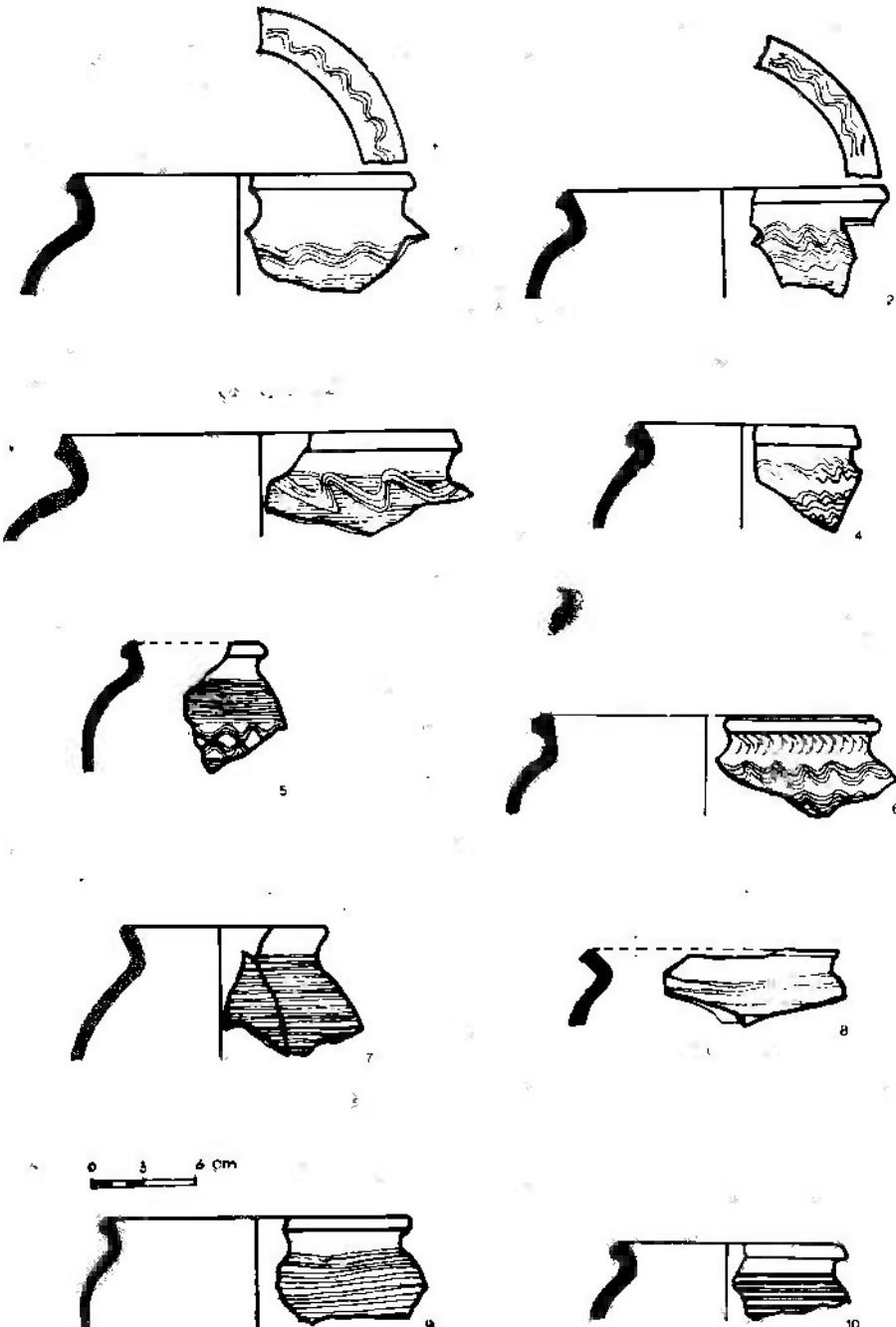
PL. XIV – GHIOCOLUL PIETREI, BOCANE ȘI MĂRCI DE OLAR GĂSITE ÎN LOCUINȚA 2.

PL. XIV GHIOCOLUL PIETREI, BOCALS ET MARQUES DE POTIER TROUVÉS DANS L'HABITATION NO. 2.

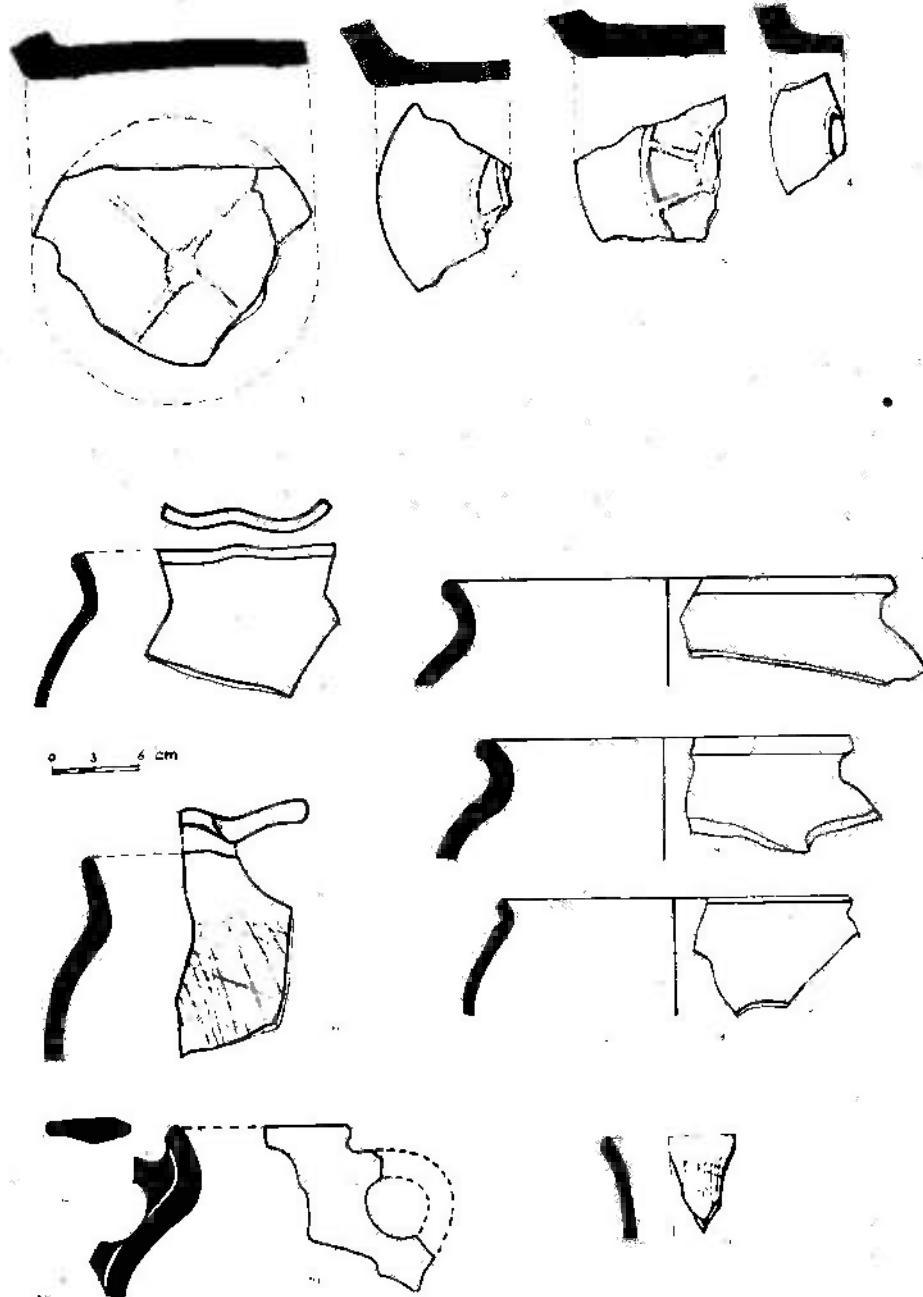
PL. XV — GHIOLUL PIETREI, BORCANE ȘI MĂRCI DE OLAR GĂSITE ÎN LOCUINȚA 3.

PL. XV GHIOLUL PIETREI, BOCALS ET MARQUES DE POTIER TROUVÉS DANS L'HABITATION NO. 3.

PL. XVI – CERAMICĂ GĂSITĂ ÎN ASEZARE.

PL. XVI CÉRAMIQUE TROUVÉE DANS L'ÉTABLISSEMENT.

PL. XVII – CERAMICA GĂSITĂ ÎN AŞEZARE.

PL. XVII CÉRAMIQUE TROUVÉE DANS L'ÉTABLISSEMENT.